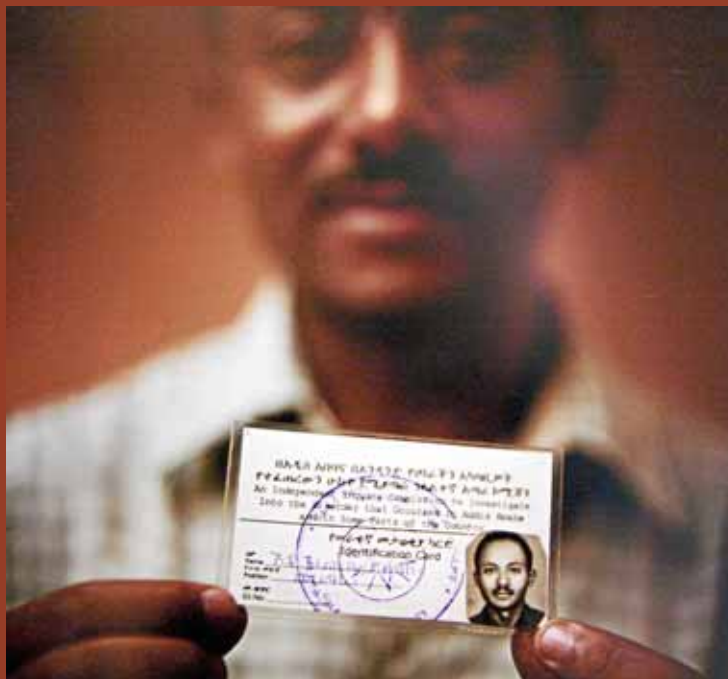

**AFEWORK YOHANNES
(Etiòpia)**

Aquest advocat nascut a Etiòpia participà a la Comissió Independent que estudiarà els disturbis postelectorals del mes de maig de 2005. Els cossos de seguretat de l'Estat havien causat una massacre contra els manifestants, que acusaven el Govern de frau electoral? Després de mesos d'investigació, la conclusió no deixava cap dubte. Però el resultat no agradava gens a l'Administració. Primer els intentaren subornar, però com que no pogueren amb els membres de la Comissió, el Govern la dissolgué i en creà una de nova, sense control parlamentari. Començaren les amenaces de mort. I, igual que la resta de comissionats, hagué d'exiliar-se a Uganda amb la dona i el fill petit. I encara guarda la còpia de l'Informe original.

**VLADIMIR ANGULO
YUVIZA MARTÍNEZ
(Colòmbia)**

No feia ni un any que eren casats quan hagueren de sortir del seu país, Colòmbia. Vladimir havia estat segrestat el 30 d'octubre de 2006 a Bogotà. Un grup de paramilitars el retingué durant cinc hores i l'amenaçaren de mort per la seva tasca al capdavant del Procés Comunitats Negres (PCN). Es tracta d'una coalició de 80 col·lectius d'afrodescendents que treballa als departaments colombians occidentals de la costa del Pacífic, com ara la Vall del Cauca. "Defensa els principis innegables de vida, ancestralitat i identitat de les comunitats negres", explica Vladimir Angulo. "Diguin als seus familiars, amics i companys de feina que al món pateixen, ploren i fins i tot moren persones a les quals sí que els importen les altres persones".

El rostre dels inconform

Amnistia Internacional commemora el 30è aniversari retratant 30 defensors dels drets humans arreu del món

Text: **Ander Zurimendi**
Fotografies: **Sofia Moro**
Reproduccions: **Serge Cases**

PALMA Alguna cosa es mou dins el seu cos que no els deixa callar. Ni aturar les seves respectives lluites, totes elles vinculades amb la defensa del dret civil de les minories. Per això els diuen defensors, el testimoni obstinat.

Sota aquest títol s'inclouen 30 retrats de diferents activistes d'Amnistia Internacional d'arreu del món. I la mostra, que s'exposa al Centre Cultural Flassaders fins al 26 de febrer, esdevé un merescut reconeixement a una tasca que els situa en risc de mort.

Així commemora Amnistia Internacional el 30è aniversari de la

La majoria d'ells han hagut de fugir del seu país natal a causa de les amenaces de mort. En el millor dels casos, són espiaats i marginats

Sofia Moro considera que els retratats són excepcionals. "Reivindiquen coses tan bàsiques per a nosaltres... i mai no desisteixen"

seva fundació, amb l'homenatge, per una vegada, als seus defensors. Sense ells, evidentment, AI no podria dur endavant les campanyes de solidaritat internacional per les quals es caracteritza.

Segons Sofia Moro (Madrid, 1966), autora del reportatge fotogràfic que il·lustra aquestes pàgi-

nes, "els retratats són gent absolutament excepcional". I per què?

La base d'aquesta qualificació es troba en la combinació del seu passat amb el present. "Per una part", explica Sofia, "són persones que han patit molt durant la seva vida. A un nivell increïble. Per exemple, la dona ruandesa

que retratam va veure morir el pare i la mare, cinc dels germans i tots els seus fills", explica emocionada aquesta mena de rècord macabre.

"I tanmateix, després de totes les matances de l'ètnia hutu, encara treballa per recuperar la memòria del genocidi", explica la fotògrafa Moro. Perquè és gent que encara creu en la bondat de les persones.

Aquesta és la conclusió que se'n dugué quan visità Uganda, país que acull la seu central d'Amnistia Internacional al continent africà. I no és per casualitat. Segons Moro, "Uganda, tot i no ser especialment més democràtica, sí té una legislació pel que fa als refugiats molt moderna". I és que la majo-

Solidaris

**MOHAMED ABDELSHAKOUR
(Sudan)**

Nascut a Kiala, a la regió de Darfur, Abdelshakour era professor de secundària. Però la seva vida canvià arran dels fets de l'inoblidable 28 de març de 2003. Helicòpters, avions i soldats atacaren la seva vila de manera indiscriminada i hi causaren 1.300 morts. Entre ells, son pare i 4 germans. Així comença el seu drama que, tanmateix, no és gaire diferent al de qualsevol ciutadà de Darfur. Un viatge a enlloc, per les muntanyes, sense menjar. A la fi arribaren a un camp de refugiats i, mesos després, Abdelshakour inicià la seva tasca de traductor en una ONG. Aconseguí una càmera, cedida per un grup de periodistes espanyols, però la Policia no va consentir que immortalitzés l'atrocitat de Darfur i s'hagué d'exiliar a Kenya, on viu des de llavors.

**ALI LMRABET
(Marroc)**

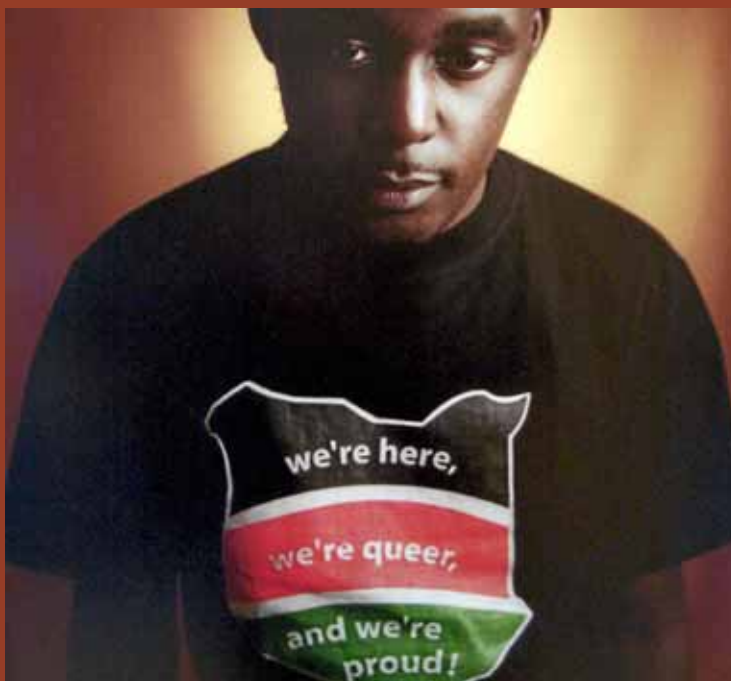
Lmrabet feia anys que exercia la professió periodística al Marroc. Però el règim monàrquic decidí, l'any 2001, que s'estava passant de la retxa. Hegalitzà la seva revista, *Demain*, així com la successiva *Demain Magazine*. I, aprofitant el tancament, empresonà el seu director, Lmrabet. Durant els vuit mesos de presó, el periodista inicià dues vagues de fam per denunciar el caràcter polític del seu judici. Junta-ment amb la forta pressió internacional, com ara la d'Amnistia Internacional, arribà a l'indult del rei Mohamed VI. Des d'aleshores, Lmrabet viu a Barcelona, ciutat de naixement de la seva dona. "Em sent satisfet, al manco, d'haver romput tabús com la repressió al Sàhara Occidental i la intocabilitat de la monarquia alauí", assegura.

**LOURENCE Z. MISED AH
(Kenya)**

Si mostra una mirada absent, és perquè se l'han presa a base de cops. Lourence Z. Misedah, nascut a Kenya, fundà l'any 2006 el col·lectiu Galck, una coalició de gais i lesbianes en defensa dels seus drets civils. Però el punt d'inflexió de l'organització arribà quan es dugué a terme el Fòrum Social Mundial a Nairobi. Lourence intervingué en les assemblees i concedí entrevistes a les televisions estatals. Aquí fou on s'inicià la seva crucifixió. Fou rebutjat per la família i exclòs de la universitat i fugí a Uganda per les contínues amenaces de mort. No és que Uganda respecti els drets dels homosexuals, però allà, al manco, ningú no el coneixia. És el preu de significar-se per la lluita d'un col·lectiu criminalitzat a gairebé tot el continent africà.

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

Persones extraordinàries

A la novel·la *Complot* contra els Estats Units, Philip Roth especula amb la ucronia de què hauria passat si durant la Segona Guerra Mundial els EUA haguessin estat aliats de Hitler, amb l'antisemita Charles Lindbergh de president nord-americà. Molts dels personatges jueus que apareixen en aquesta obra s'exasperen amb els joves de les seves famílies que marxen a lluitar contra els alemanys a terres europees, amb les tropes canadenques o britàniques, quan allò "no és la seva guerra" i, fins i tot, com diu el rabí Lionel Bengelsdorf, "els jueus d'Amèrica no som com els de qualsevol altra comunitat jueva en la història del món".

En una entrevista, Philip Roth

La gent normal, que és la majoria, el que vol és evitar els conflictes i protegir el que té més a prop

Les persones que es juguen la vida són sempre, segons Roth, persones extraordinàries

deia que malgrat el context imaginari, aquesta actitud no ho era gens, ja que, de fet, en la història real, nombrosos jueus nord-americans havien estat aïllacionistes, contraris a l'entrada en guerra dels EUA per acabar amb Hitler. I és que la gent normal, que és la majoria, allò primer que cerca és evitar els conflictes i protegir el que té més a prop: la família, les propietats, l'entorn. Les persones que corren riscos i es juguen la vida sempre són, segons Roth, persones extraordinàries en els dos sentits de la paraula: casos infreqüents, i també persones a les quals hem d'agrair el plus d'audàcia i generositat que després, quan estudiem la història passada, solen ser vists per la gent normal com un exemple a imitar...•

istes

ria dels retratats a l'exposició *Defensors, testimonis obstinats* hagueren de fugir del seu país en algun moment.

Com el kenyà Lourence, que emigrà a Uganda. I el viatge d'Abdelshakour, del Sudan a la Kenya que abandonà Lourence. I Afework Yohannes, que també va haver de deixar l'Etiòpia natal i fugir a Uganda. I el periodista Lmrabet, que se n'anà a Barcelona. I molts altres.

Els diuen "defensors" perquè anteposen la seva integritat física a la d'aquells que es troben més oprimits. I encara han de reivindicar coses que a Occident pareixen tan bàsiques. Alcen la veu, un pic i un altre.

No debades, són un reducte d'inconformistes. •

No hi caben tots

L'exposició està formada per 30 retrats. Els mexicans Mario Ernesto Patrón i Alejandra González, el xinès Zhang Lun (que intervingué a la revolta de Tiananmen, l'any 1989), Frederick Wangabo i Pascal Cikambasi (lluitadors a la República Democràtica del Congo) i el tunisià Shien Bansedrine completen la mostra. Ara bé, ells no són més que un petit grapat de totes les persones que, amb obstinació, tracten de donar testimoni de la injustícia social.

**AMINATTOU HAIDAR
(Sàhara occidental)**

Aminattou té 39 anys. Però si diguéssim que en té 35 tampoc no diríem mentides. 4 anys segrestada. O 'desapareguda', tal com es refereix el règim marroquí a les víctimes de la repressió. I, per què li furtaren 4 anys de vida, durant els quals la tortura, tal com reconeix Haidar, era l'única rutina diària? Per manifestar-se a favor de la llibertat del Sàhara, el seu poble.

Era el 1987, i una delegació d'observadors de l'ONU visitaven la zona. "És un miracle que sigui viva, perquè estic esgotada físicament de tants anys de desaparició, tortura i vexacions", confessa Haidar. I no ha desistit en la lluita. L'any 2005 tornà a ser empresonada, en les famoses protestes d'El Ayún. Però ja és, com no pot ser d'una altra manera, un altre pic és al carrer.

